

บทที่ ๓

ปัญหาการทำแท้งในสังคมไทย

ปัจจุบันการทำแท้งในสังคมไทย เป็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐได้เอาใจใส่ในการออกกฎหมายควบคุม และลงโทษกับผู้กระทำผิดทั้งผู้กระทำและผู้ให้บริการ นอกจากนี้ผู้ที่กระทำโดยถูกต้องตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด แต่ปัญหาการทำแท้งในสังคมไทยก็ไม่ได้หยุดลง แต่นับวันยังมีเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความไม่มีความรู้ในการป้องกันตนเอง เพื่อไม่ต้องมีลูกที่ตนเองยังไม่มีความพร้อม ดังนั้นในวิจัยบทที่ ๓ นี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาถึงปัญหาการทำแท้งในสังคมไทย ความหมายของการทำแท้ง สาเหตุของการทำแท้ง และอันตรายจากการทำแท้งตามลำดับ

๓.๑ ความหมายของการทำแท้ง

การทำแท้งเป็นสิ่งที่มีความยาวนานในแต่ละสังคม และสตรีหลายคนอาจจะเคยผ่านประสบการณ์แท้ง หรือการทำแท้งมาแล้ว แต่ไม่ใช่ว่าสตรีทุกคนจะผ่านการทำแท้ง ตลอดจนถึงคนทั่วไปจะไม่รู้จักการทำแท้ง เพราะบริบททางสังคม วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแท้งไม่เหมือนกัน บางสังคมถือเป็นความผิดที่ร้ายแรง และยังมีคนจำนวนมากที่อาจจะไม่แน่ใจว่า การทำแท้ง กับการแท้งนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมคำจำกัดความจากหลาย ๆ แหล่งข้อมูล โดยบุคคลและองค์กร ดังต่อไปนี้

การทำแท้ง หมายถึง การขจัด (หรือการกระทำโดยตั้งใจที่จะเกิดการทำลาย) ทารกในครรภ์จากมดลูกของมนุษย์ที่เป็นผู้หญิง โดยการขอให้ผู้อื่นทำหรือทำโดยตัวมารดาเองอันเป็นผลให้เกิดการตายของทารกในครรภ์^๑

การทำแท้ง หมายถึง ริดลูก มีเจตนาทำให้ทารกออกจากครรภ์มารดา ก่อนถึงกำหนดและตาย^๒

^๑ ปรีชา เพชรรงค์, “ปัญหาจริยธรรมอันเกี่ยวกับการทำแท้ง”, **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐, หน้า ๗.

^๒ ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒**, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ นานมีบุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๕๖๓.

ในด้านกฎหมาย การทำแท้ง คือ การเอาเด็กออก พรวดออก หรือ การฆ่าลูกในครรภ์ ในขณะที่อยู่ในครรภ์มารดา หรือนักกฎหมายอีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่า คือการทำลายลูกในครรภ์ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิไปจนถึงกำลังคลอด หรือคลอดออกมาแล้วปราศจากชีวิต^๓ หรือการคลอดลูกก่อนกำหนด อีกความหมายหนึ่ง การทำแท้งคือ การเอาเด็กในครรภ์ออก

องค์การอนามัยโลก (ค.ศ. ๑๙๗๗) ให้ความหมายว่า การแท้ง หมายถึง การสิ้นสุดการตั้งครรภ์ เมื่อเด็กมีน้ำหนัก ๕๐๐ กรัม หรือ น้อยกว่า ซึ่งเทียบอายุครรภ์ได้ประมาณ ๒๐ สัปดาห์^๔

สมาคมการแพทย์สหรัฐอเมริกา การแท้งหมายถึง การสิ้นสุดการตั้งครรภ์ครบ ๒๐ สัปดาห์ หรือเมื่อทารกมีน้ำหนักต่ำกว่า ๕๐๐ กรัม^๕

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา การทำแท้ง หมายถึง การสิ้นสุดของการมีครรภ์ก่อนอายุครรภ์ ๒๘ สัปดาห์ หรือน้ำหนักต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กรัม แต่มีข้อยกเว้น ในกรณีที่ทารกหนัก ๕๐๐ ถึง ๙๙๙ กรัม คลอดออกมายังมีชีวิตไม่เรียกว่าแท้ง ให้ถือว่าเป็นการคลอดก่อนกำหนด (immature delivery)^๖

คำว่าแท้ง ในภาษาบาลี ใช้คำว่า “คพฺภปาตณั” ในพจนานุกรมบาลี-อังกฤษ ของท่าน เอ.พี. พุทธัตถะ แปลว่า “An abortive preparation (หมายถึงการเตรียมการทำแท้ง) Destruction of Embryo (หมายถึง การทำลายทารกในครรภ์)”^๗ การทำแท้ง (Voluntary induced abortion) เป็นการกระทำที่เกิดขึ้น ที่เป็นการกระทำโดยเจตนาของบุคคล ซึ่งใช้วิธีการโดยตรงหรือโดยอ้อม ทำให้การตั้งครรภ์สิ้นสุดลง โดยการที่ทารกในครรภ์ต้องถูกทำลาย เป็นการกระทำอันแสดงถึงความตั้งใจที่จะทำให้ทารกในครรภ์สิ้นชีวิต หรือเรียกว่า “การรีดลูก” ที่ใช้เรียกขานกันในสังคมนั่นเอง ดังนั้นการทำแท้งก็คือ การกระทำด้วยเจตนาให้ทารกในครรภ์เสียชีวิตและคลอดก่อนกำหนดที่เป็นไปตามวิถีทางธรรมชาติของผู้หญิง

การทำแท้งในทัศนะทั่วไปของแพทย์ การแท้ง หมายถึงการสิ้นสุดของการตั้งครรภ์ ก่อนที่เด็กจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้นอกครรภ์มารดา เท่าที่องค์การอนามัยโลกใช้กันมาแต่เดิม

^๓ หยุด แสงอุทัย, **กฎหมายอาญาภาค ๒**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๐), หน้า ๕๘.

^๔ ชีพร วุฒยวนิช, **ตำราสูติศาสตร์**, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๕), หน้า ๔๕.

^๕ สมหมาย ถุงสุวรรณ, **นรีเวชวิทยา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๗๒.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๓.

^๗ พระมหาสมชัย กุศลจิตโต, พุทธศาสนากับการทำแท้ง, **พุทธจักร**, ปีที่ ๔๘ ฉบับที่ ๙, ๒๕๓๗, หน้า ๓๘.

ถือเอาการสิ้นสุดของการตั้งครรภ์ก่อนอายุครรภ์ ๒๔ สัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เด็กยังหนักไม่ถึง ๑,๐๐๐ กรัม ในระยะหลังนี้ประเทศที่พัฒนาแล้วมีความก้าวหน้าทางการแพทย์มาก จนสามารถจะเลี้ยงดูเด็กที่น้ำหนักแรกคลอดต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กรัม ให้รอดชีวิตได้เป็นส่วนใหญ่ ประเทศเหล่านั้นจึงเปลี่ยนนิยามของการแท้งใหม่ โดยถือว่าการแท้งเป็นการสิ้นสุดของการตั้งครรภ์ เมื่ออายุครรภ์ต่ำกว่า ๒๐ สัปดาห์ หรือเมื่อเด็กมีน้ำหนักต่ำกว่า ๕๐๐ กรัม สำหรับในประเทศไทยยังไม่ก้าวหน้าถึงเพียงนั้น จึงพากันใช้คำนิยามเดิมไปก่อน

การแท้งอาจแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๒ กลุ่ม คือ

๑) การแท้งเอง หมายถึง การแท้งที่เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่จงใจจะให้เกิดการแท้ง ถือเป็นความล้มเหลวของการตั้งครรภ์ตามธรรมชาติ สาเหตุของการแท้งเองอาจเกิดได้จาก

(ก) ความบกพร่องของไข่ที่ผสมแล้ว หรือตัวอ่อน พวกนี้จะแท้งตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ใหม่ ๆ ไปจนถึงอายุครรภ์ไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์

(ข) ความบกพร่องทางด้านมารดา เช่น มดลูกพิการ ปากมดลูกปิดไม่ดี โรคประจำตัวบางอย่าง เช่น โรคไต โรคเลือด การแท้งจากสาเหตุนี้จะเกิดขึ้นเมื่ออายุครรภ์มากเกิน ๑๒ สัปดาห์ขึ้นไป จากการสำรวจผู้ป่วยแท้งเอง แพทย์ยังไม่พบสาเหตุชัดเจน สำหรับตัวผู้ป่วยเองนั้น มักจะคิดว่าการกระทบกระเทือนเป็นสาเหตุของการแท้ง

๒) การทำแท้ง การรักษา (Therapeutic Abortion) และกระทำตามขอของนายแพทย์ และมีความจำเป็นจะต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้นที่อยู่ในกรอบของกฎหมายกำหนดไว้ถือว่าหญิงนั้นไม่มีความผิด^๔ ถือได้ว่าเป็นการกระทำตามกฎหมายกำหนดแบ่งเป็น การทำแท้งเพื่อการรักษา หมายถึง การทำแท้งในกรณีที่ถูกกฎหมายอนุญาตให้ทำได้ กฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่าแพทย์สามารถจะทำแท้งได้ในกรณี ต่อไปนี้

(ก) เมื่อพิจารณาเห็นว่าหากปล่อยให้การตั้งครรภ์ดำเนินต่อไปจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตสุขภาพของมารดา เช่น ผู้ป่วยโรคมะเร็ง โรคเลือด โรคไตบางชนิด

(ข) มารดาที่เป็นโรคจิตอยู่ก่อนการตั้งครรภ์ หรือเป็นโรคจิตขณะตั้งครรภ์

(ค) การตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้นจากการข่มขืนกระทำชำเราในผู้เยาว์ต่ำกว่า ๑๕ ปี
อย่างไรก็ตามกลุ่มสตรีที่ทำแท้งนั้นอาจแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

^๔ สหัช สิงหวิริยะ และเจษฎา สิงหวิริยะ, ประมวลกฎหมายอาญาฉบับมาตรฐานสมบูรณ์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๘.

๑) สตรีที่ยังไม่ได้สมรส ส่วนมากจะเป็นวัยรุ่น หรือกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กต่างจังหวัด อยู่ตามหอพักเป็นวัยที่อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศโดยมากเป็นเด็กอาชีวะ รองลงมาเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สตรีที่เป็นภรรยาน้อย ยังไม่พร้อมที่จะแต่งงาน เพราะฐานะทางเศรษฐกิจยังไม่มั่นคงเพียงพอ เมื่อตั้งครรภ์ จึงหาทางออกโดยการทำแท้ง และสตรีที่ถูกรุมข่มขืน

๒) สตรีที่สมรสแล้ว โดยส่วนมากสตรีที่ทำแท้งคือสตรีที่แต่งงานแล้ว แต่ยังไม่มีความต้องการลูก สตรีที่เป็นลูกจ้างพนักงานโรงงานที่มีรายได้ต่ำ หรือคนที่มีลูกมากคู่ค่าครองชีพไม่ไหว และอีกกลุ่มนั้น ได้แก่ สตรีที่หย่าร้างกับสามีโดยอาการตั้งครรภ์ภายหลังหย่ากับสามีแล้ว

๓.๒ ความเป็นมาของการทำแท้ง

ตามการบันทึกทางประวัติศาสตร์การแพทย์แสดงให้เห็นว่ามีการทำแท้งมาแต่ครั้งในสมัยกรีก และโรมันเป็นต้นมา ตามหลักฐานชี้ให้เห็นว่า หญิงที่ทำพิธีกรรมทางศาสนา โดยรับการสมรสกับชายไม่จำกัดเขตสถาน เช่น ในกรุงบาบิโลน (Babylon) ระหว่างพวกฟินิเซียน (Fonesian) และเอเชียตะวันตก หลายประเทศที่มีการติดต่อซึ่งกันและกัน ดังเฮโรโดตัส (Herodotus) นักประวัติศาสตร์ชาวกรีก ได้กล่าวถึงการค้าประเวณีเพื่อศาสนาว่า ประเพณีชาวบาบิโลนไม่ว่าไพร่หรือผู้ดี จะต้องผ่านพิธีบูชาเจ้าแม่มิลิตา (Militta) โดยการนั่งอยู่ในวิหารอิชาตร์ (Ishatr) เพื่อรอการสมรสกับชายผู้มาจากต่างถิ่น ที่เป็นการพลีพรหมจรรย์ เพื่อบูชาเจ้าแม่และมอบเงินที่ได้ให้กับศาสนา ซึ่งถือว่าได้กุศลอย่างแรง ต่อมาเมื่อศาสนาคริสต์ได้แผ่กระจายเข้าไปในสังคมนั้น พิธีกรรมดังกล่าวจึงได้หมดไป^๙ แต่ปัจจุบันนี้เรื่องการทำแท้งนั้นเป็นการกระทำเพื่อปกป้องตนเองเท่านั้น เช่น เพื่อรักษาหน้าตาของผู้กระทำเอง เพื่อปกป้องความอยู่รอดของผู้กระทำเท่านั้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามการกระทำที่แตกต่างกัน แต่ทุกการกระทำคือการลงมือฆ่าชีวิตมนุษย์

การทำแท้งมีมาในประวัติศาสตร์นานแล้ว โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ทั้งการใช้สมุนไพร ของมีคม วิธีทางกายภาพ และวิธีการดั้งเดิมต่าง ๆ ในขณะที่แพทย์แผนปัจจุบันทำแท้งด้วยยาหรือศัลยกรรม แต่ละพื้นที่ทั่วโลกมีมิติทางกฎหมาย ศาสนา วัฒนธรรม และความนิยมที่มีต่อการทำแท้งแตกต่างกันไป โดยในบางพื้นที่มีการโต้เถียงกันอย่างรุนแรงในประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้ง การทำแท้งและประเด็นเกี่ยวกับการทำแท้งถูกหยิบยกมาเป็นหัวข้ออภิปรายและใช้ในการวางนโยบายทางการเมืองหลายประเทศ ทั้งในสายสนับสนุนที่เห็นว่าการทำแท้งเป็นสิทธิของสตรีที่ตั้งครรภ์และสายต่อต้านที่เห็นว่าทารกที่กำลังเกิดขึ้นมาในครรภ์มีสิทธิที่จะมี

^๙ สุภัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ วัฒนาพานิช, ๒๕๓๑), หน้า ๖๗.

ชีวิตอยู่ด้วยเช่นกัน อุปติการณ์ของการทำแท้งทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงจากการเข้าถึงสู่ศึกษาการวางแผนครอบครัวและการบริการเพื่อการคุมกำเนิดที่มีมากขึ้น^{๑๐}

ในสมัยต่อมา การค้าประเวณีได้ทำกันโดยเปิดเผย โดยมีกรให้ค่าตอบแทน สำหรับการค้าประเวณีแห่งแรกที่เชื่อว่า ที่ตั้งขึ้นด้วยการถูกต้องตามกฎหมายของบ้านเมืองนั้นมีการคาดการณ์ว่าตั้งอยู่ในกรุงเอเธนส์ โดยมีนักกฎหมาย และนักปฎิรูปการปกครองที่มีชื่อเสียงของกรีกในขณะนั้นเป็นเจ้าของสำนัก ดูแลกิจการให้มีระเบียบเรียบร้อย เพื่อป้องกันชายเมงดาและการลักลอบคบชู้ โดยกำไรที่ได้ไหลลงมอบให้บำรุงศาสนาทั้งหมด^{๑๑} อย่างไรก็ตาม ที่ใดมีโสเภณี ที่นั้นจะต้องมีการตั้งครรรค์อันไม่พึงปรารถนา (Unwanted Pregnancy) และเด็กที่เกิดจากการตั้งครรรค์ดังกล่าว ในสมัยปัจจุบันจัดไว้เป็นเด็กขาดรัก (Unwanted child) ที่ว่าที่ใดมีโสเภณีที่นั้นมีการทำแท้ง เป็นที่ร่ำพรากกันดีว่าในสมัยก่อนไม่มีวิธีการป้องกันได้มากกว่าการทำแท้งที่จะทำให้การหวนคืนสู่อาชีพเดิมของตนเองได้เร็วที่สุด เพื่อความชัดเจนของงานผู้วิจัยได้ลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นกระบวนการณ์ของการทำแท้งดังนี้

การทำแท้งเป็นนโยบายในการจัดระเบียบประชากรที่ดี ในอดีต กรีก โรมัน ไม่มีนโยบายในการลงโทษการทำแท้งในระยะแรกของการตั้งครรรค์ “อริสโตเติล” ได้กล่าวว่าชีวิตเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในครรภ์ได้ ๔๐ วัน ชาย ๙๐ วัน หญิงภายใต้กฎหมายโรมัน ชีวิตเกิดขึ้นทั้งหญิงและชายเมื่ออยู่ในครรภ์ได้ ๔๐ วันการทำแท้งในระยะ ๔๐ วันแรกของการตั้งครรรค์ไม่ถือว่าเป็นฆาตกรรมทางด้านนักคิดของศาสนาคาทอลิก St. Thomas Aquinas (นักปราชญ์คาทอลิก ใน ค.ศ.๑๐ ชีวิตเกิดขึ้นเมื่อตัวอ่อนฝังตัวในมดลูก ส่วนปีป Pope Gregory IX (๑๒๒๗ – ๑๒๔๑) ประกาศว่า การทำแท้งจะทำได้ในระยะ ๔๐ วันแรกของการตั้งครรรค์ ซึ่งทาร์กยังไม่มีเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันกฎหมายของประเทศอังกฤษในปี ค.ศ.๑๓ ยอมรับว่าการทำแท้งว่าสามารถกระทำได้ในระยะแรกของการตั้งครรรค์ จนกว่าทาร์กในครรภ์จะเคลื่อนไหวได้ ในสหรัฐอเมริกา กฎหมายมาจากอังกฤษ ยอมให้ทำแท้งได้ ในระยะแรกของการตั้งครรรค์ปี ค.ศ.๑๘๖๙ Pope Pius IX ถือว่าทาร์กในครรภ์มีชีวิต และไม่มีระยะใดที่ไม่มีชีวิต ตั้งแต่นั้นมา วัดคาทอลิก ก็ถือว่า “การทำแท้งเป็นการฆาตกรรม” และผู้ทำต้องถูกลงโทษอย่างหนักปี ค.ศ.๑๘๐๓ กฎหมายต่อต้านการทำแท้ง เริ่มใช้เป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษ เมื่อถึงปี ค.ศ.๑๘๒๑ รัฐคอนเนตทิคัต ได้ลงโทษการทำแท้ง ขณะที่เด็กทาร์กใน

^{๑๐} สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, **กฎหมายคุ้มครองอนามัยเจริญพันธุ์เรื่องใกล้ตัวเราทุกคน**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki> [๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๑๑} สุพัตรา สุภาพ, **ปัญญาสังคม**, หน้า ๖๘.

ครรภ์ด้น โดยให้ดื่มยาพิษ (รัฐอื่น ๆ ถือว่าการทำแท้งผิดกฎหมาย) ในปี ค.ศ.๑๘๖๐ ยกเว้นให้มีการทำแท้งได้ ถ้าจำเป็นเพื่อช่วยชีวิตสตรี^{๑๒}

การทำแท้งอย่างถูกกฎหมายในประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นหัตถการหนึ่งในทาง การแพทย์ที่ปลอดภัยมาก การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย (เช่น ทำโดยผู้ที่ไม่ได้รับการอบรมฝึกฝนมา อย่างถูกต้อง) ทำให้มารดาเสียชีวิตถึง ๗๐,๐๐๐ ราย และทุพพลภาพถึง ๕,๐๐๐,๐๐๐ รายจากทั่ว โลก ในแต่ละปีมีการทำแท้งเกิดขึ้น ๔๒,๐๐๐,๐๐๐ ครั้งทั่วโลก โดยในจำนวนนี้มีถึง ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ ครั้งที่ทำโดยไม่ปลอดภัย มีเพียงร้อยละ ๔๙ ของประชากรหญิงทั่วโลก^{๑๓} ที่เข้าถึง การทำแท้งเพื่อการรักษาและการทำแท้งโดยสมัครใจในอายุครรภ์ที่เหมาะสม

ในพุทธศาสนาเองได้มีหลักฐานเกี่ยวกับการทำแท้งที่ได้กล่าวถึงในตอนหนึ่งว่า การทวง พระกรรมของพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารซึ่งเป็นพระราชมารดาของพระเจ้าอชาตศัตรู พระนาง เชื่อคำทำนายของโหรว่าพระโอรสในพระครรภ์ เมื่อประสูติออกมาจักเป็นศัตรูกับพระราชบิดาและ คิดปลงพระชนม์ พระนางจึงทวงใช้ยาเพื่อทำลายพระครรภ์เสียแต่ไม่สำเร็จ^{๑๔} เพราะพระเจ้า พิมพิสารทรงห้ามไว้ เป็นการแสดงว่าได้มีการใช้ยาเพื่อการทำแท้งในสมัยนั้น

๓.๒.๑ การทำแท้งในสมัยพุทธกาล

ในสังคมอินเดียสมัยครั้งพุทธกาลอาชีพลโสภณจัดว่าเป็นอาชีพที่เก่าแก่มาก และเป็น อาชีพที่สุจริตชอบธรรมประเภทหนึ่งเหมือนกับอาชีพในสาขาอื่น ๆ สังคมอินเดียในสมัยนั้นให้การ ยอมรับ มีชายชาติตรีในหลายระดับในสังคมชั้นสูง เจ้าผู้ครองแคว้น นครในสมัยนั้นตลอดถึงพ่อค้า ประชาชนทั่วไปก็ไปเที่ยวหาความสุขสำราญกับโสภณนั้นด้วยจึงเป็นหลักฐานพอยืนยันว่ามีความ เป็นไปได้ที่โสภณจะต้องมีการทำแท้งเกิดขึ้นและได้เกิดขึ้นแล้วในสมัยครั้งพุทธกาล ซึ่งก็ได้มี ปรากฏในคัมภีร์อรรถกถาวิญญู มหาวีรยงค์ คือ

๑) มีหญิงคนหนึ่ง สามีได้เลิกร้างไป จึงมีครรภ์กับชายชู้ นางจึงไปหาพระภิกษุที่นาง อุปถัมภ์ และขอรับรองให้ท่านช่วยจัดยาที่ทำครรภ์ให้ตก ภิกษุนั้นจึงทำยาจัดให้ครรภ์ตกจากหญิงนั้น จนนางทำแท้งสำเร็จทำให้ทารกในครรภ์ตาย

^{๑๒} สุมนทิพย์ จิตสว่าง, ประวัติการทำแท้ง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/devian-abor.htm> [๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕].

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^{๑๔} สมหมาย อุสุวรรณ, วัฏจักรของการแท้งและการทำแท้ง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://guru.sanook.com/encyclopedia> [๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

๒) มีชายคนหนึ่งมีภรรยาสองคนหญิงคนหนึ่งเป็นหมัน อีกคนหนึ่งไม่เป็นหมัน หญิงที่เป็นหมันกลัวว่าหญิงที่ที่ไม่เป็นหมันคลอดบุตรเมื่อไร จะได้ครอบครองทรัพย์ทั้งหมด หญิงหมันจึงไปหาภิกษุที่นางได้อุปถัมภ์ ให้ช่วยทำยาที่ทำให้ครรภ์ตกแก่หญิงนั้นจนทำแท้งสำเร็จทำให้ทารกในครรภ์ตาย

๓) ชายคนหนึ่งมีภรรยาสองคน เป็นเรื่องในลักษณะเดียวกัน ภิกษุที่นางอุปถัมภ์จัดยาให้ หญิงหมันไปทำแท้งกับหญิงที่ไม่เป็นหมันจนสำเร็จทำให้เกิดการตายทั้งมารดาและเด็กทารกในครรภ์

๔) มีหญิงตั้งครรภ์คนหนึ่งได้ขอร้องให้ภิกษุที่นางอุปถัมภ์ให้บอกยาที่ทำให้ครรภ์ตก แต่ภิกษุนั้นได้บอกให้นางรีดครรภ์นางจึงไปรีดครรภ์ให้ตกไป

๕) มีหญิงตั้งครรภ์คนหนึ่ง ได้บอกกับภิกษุที่นางอุปถัมภ์ ให้บอกยาที่ทำให้ครรภ์ตก แต่ภิกษุได้บอกให้นางว่าจงทำให้ครรภ์ร่อน นางจึงทำให้ครรภ์ร่อนจนทำให้ครรภ์นั้นตกไป

ดังนั้นการทำแท้งทั้ง ๕ กรณีนี้ พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่าภิกษุที่กระทำการเช่นนั้นต้องอาบัติปาราชิก ที่เป็นอาบัติร้ายแรงขั้นขาดความเป็นพระภิกษุอีกต่อไป ถือว่าภิกษุนั้นได้ฆ่ามนุษย์^{๑๕}

๓.๒.๒ การทำแท้งในสมัยปัจจุบัน

การทำแท้งนั้นอาจจะกล่าวได้ว่ามีมานานถึงประมาณ ๔,๖๐๐ ปีมาแล้วโดยคนสมัยก่อนได้ใช้วิธีการทำแท้ง เพื่อที่จะจำกัดสมาชิกในครอบครัวของตน ทั้งเพลโต (Plato) และ อริสโตเติล (Aristotle) ต่างก็ยอมรับในจุดหมายของการทำแท้ง ในยุคต่อมาได้มีการเสนอแนะว่ามารดาทั้งหลาย ควรจะถูกเกณฑ์ให้ทำแท้งเสีย เมื่อเธอให้กำเนิดบุตรมีจำนวนตามกฎหมายทำแท้ง ประเทศกรีก และโรมันไม่ได้ทำแท้งลูกโดยเพียงเพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่มันเป็นไปเพื่อขจัดความอายนเพราะเด็กเกิดมาไม่ชอบด้วยกฎหมาย^{๑๖}

ในสมัยต่อมาริชได้เปลี่ยนกฎหมาย โดยถือว่าการทำแท้ง เป็นการกระทำผิดกฎหมาย ทำให้สตรีที่ตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาเกิดความลำบากใจ คือ การทำแท้งเป็นการทำลายกฎธรรมชาติที่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าทรงสร้างขึ้น ในระยะแรกของการตั้งครรภ์ อริสโตเติล กล่าวว่า ชีวิตได้เกิดขึ้นเมื่ออยู่ในครรภ์ได้ ๔๐ วันสำหรับผู้ชาย ส่วนผู้หญิงชีวิตเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในครรภ์ ๙๐ วัน แต่

^{๑๕} วิ.มหา. (ไทย) ๑/๒/๓๐๑-๓๐๒/๔๘๔.

^{๑๖} นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, “กฎหมายทำแท้งกับปัจจัยทางสังคม”, วารสารอัยการ, ปีที่ ๖, ฉบับที่ ๖๗ (กรกฎาคม ๒๖) : ๕๕.

ภายใต้กฎหมายโรมัน ชีวิตเกิดขึ้นทั้งหญิงและชาย ถ้าการทำแท้งหรือทำลายลูกอ่อนภายหลัง ตั้งครรภ์ตามเวลาดังกล่าว จึงจะถือว่า เป็นการฆ่าคน และมีความผิดกฎหมาย

๓.๒.๓ ความผิดเกี่ยวกับการทำแท้ง

ในความผิดเกี่ยวกับการทำแท้งนั้นหญิงที่ยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกนั้น มีความผิดตาม ปอ.๓๐๑ โทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี ส่วนนายแพทย์ที่ทำแท้งให้ผู้อื่น มีความผิดตาม ปอ.๓๐๒ และทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัส ตาม ปอ.๒๙๗ ด้วยทกกฎหมายอ้างอิง

มาตรา ๓๐๑ หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วยผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ^{๑๗}

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท อันตรายสาหัสนั้น คือ ดำเนินการตาม ถือว่าเป็นการทำแท้งลูก การทำแท้งหรือการยุติการตั้งครรภ์นั้นเป็นปัญหา ทั้งทางสังคม ทางการแพทย์ และทางกฎหมายที่มีความละเอียดอ่อน เนื่องจากการทำแท้งเป็นประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและศีลธรรม จึงทำให้ปัญหาการทำแท้งยังคงมีข้อโต้แย้งกันมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านกฎหมาย ซึ่งมีประเด็นว่าควรมีกฎหมายรองรับการทำแท้ง หรือกฎหมายควรอนุญาตให้มีการทำแท้งโดยเสรีได้หรือไม่ตามกฎหมายไทยการทำแท้งเป็นความผิดอาชญาฐานทำให้แท้งลูก ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการทำแท้งไว้ในมาตรา ๒๐๑-๓๐๕^{๑๘} ซึ่งกำหนดว่า ในกรณีที่หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้แท้งลูก หญิงนั้นมีความผิดฐานทำให้แท้งลูก ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอมหรือโดยหญิงนั้นไม่ยินยอม ผู้นั้นมีความผิดฐานทำให้แท้งลูก และหากการทำแท้งนั้นเป็นเหตุให้หญิงได้รับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วย หรือเป็นเหตุให้

^{๑๗} สหัช สิงหวิริยะ และเจษฎา สิงหวิริยะ, ประมวลกฎหมายอาญาฉบับมาตรฐานสมบูรณ์, หน้า ๑๑๑.

^{๑๘} เรืองเดียวกัน, หน้า ๑๐๙.

หญิงถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นเห็นได้ชัดเจนว่าความผิดฐานทำให้แท้งลูกเกิดได้ทั้งจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำของผู้อื่น แม้หญิงนั้นจะให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมผู้กระทำก็ต้องรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนด หากการกระทำนั้นได้ทำให้หญิงแท้งการ “แท้งลูก” หมายถึง การที่ลูกในครรภ์คลอดออกมาอย่างไม่มีชีวิต ถ้าเด็กคลอดออกมาอย่างมีชีวิต แต่มาตายภายหลัง ไม่เป็นการทำให้แท้งลูก (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๗/๒๕๑๐) การทำแท้งจะใช้วิธีการใด ๆ ก็ได้ไม่จำกัด อาจใช้ยา กิน ยาฉีด หรือใช้เครื่องมือหรือใช้กำลังกาย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๐๒)

ผลทางกฎหมายหากการทำแท้งไม่สำเร็จ กฎหมายกำหนดว่า “ผู้ใดเพียงแต่พยายามกระทำความผิดฐานทำให้แท้งลูก ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ” อย่างไรก็ตาม การพยายามทำแท้งโดยหญิงยินยอมแต่หญิงได้รับอันตรายสาหัสหรือตาย ไม่ได้รับยกเว้นโทษหรือผู้ที่พยายามทำแท้งโดยหญิงไม่ยินยอม แม้หญิงจะไม่ได้รับอันตรายก็ไม่ได้รับยกเว้นโทษในบางกรณีที่ละเมิดก่อนกฎหมายยอมให้มีการทำแท้งได้ คือ กรณีที่การทำแท้งมีความจำเป็นต้องทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น เพราะหากปล่อยให้หญิงตั้งครรภ์ต่อไปแล้วจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของหญิง และกรณีที่หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาตามที่กฎหมายกำหนดคือ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพาบุคคลไปเพื่อการอนาจาร^{๑๙} หากหญิงตั้งครรภ์จากการกระทำความผิดอาญาตามที่กล่าวมาแพทย์สามารถทำแท้งให้หญิงนั้นได้แต่ต้องได้รับความยินยอมจากหญิงนั้น การที่กฎหมายกำหนดให้แพทย์สามารถทำแท้งได้นั้นก็เพื่อให้หญิงสามารถยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัย

๓.๒.๔ กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งในต่างประเทศ

หลายประเทศในสหภาพยุโรปส่วนใหญ่ เช่น ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมนี หรือประเทศอังกฤษ เป็นต้น กฎหมายอนุญาตให้มีการทำแท้งเสรีได้โดยความสมัครใจของหญิงตั้งครรภ์โดยไม่มีเงื่อนไขในเรื่องเหตุผลของการทำแท้ง แต่กำหนดอายุครรภ์ที่สามารถทำแท้งได้ การกำหนดอายุครรภ์ถูกกำหนดแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ถือว่ากฎหมายเปิดโอกาสให้ทำแท้งได้อย่างเสรีภายในช่วงเวลาที่กำหนด

ในสหรัฐอเมริกา ถือว่าการทำแท้งเป็นสิทธิที่เสมอภาคของผู้หญิง แต่มีปัญหาว่า คนจนไม่มีเงินจ่ายค่าทำแท้ง แต่ไม่มีกฎหมายโดยตรง ศาลสูงเป็นคนตัดสินใจ ซึ่งระยะเวลาการ

^{๑๙} สหัช สิงหวิริยะ และเจษฎา สิงหวิริยะ, ประมวลกฎหมายอาญาฉบับมาตรฐานสมบูรณ์,

ตั้งครุฑที่กฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งได้จะถูกกำหนดแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ประธานาธิบดี Barack Obama ได้ลงนามในคำสั่งผู้บริหารในการทำแท้งและการดูแลสุขภาพ คำสั่งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าการดูแลสุขภาพภายใต้กฎหมายใหม่จะยังคงห้ามไม่ให้ใช้เงินของรัฐบาลกลางเพื่อการทำแท้ง ยกเว้นในกรณีการตั้งครุฑจากการข่มขืน การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง (Incest) หรือในกรณีที่ชีวิตของหญิงนั้นตกอยู่ในอันตรายในขณะที่บางประเทศยึดถือและให้ความสำคัญกับข้อห้าม และข้อกำหนดทางศาสนามากกว่ากฎหมาย หากกฎหมายที่บังคับใช้ขัดกับหลักข้อเชื่อความศรัทธาตามศาสนา หรือบกพร่องด้านจริยธรรม ประชาชนอาจไม่ปฏิบัติตามได้ เช่น กรณีทำแท้ง หรือคุมกำเนิด เป็นต้น ศาสนาอิสลามเชื่อว่าการทำลายฆ่าทั้งย่อมเป็นสิ่งต้องห้าม ทั้งผู้ให้กำเนิด (แม่) และผู้ถูกกำเนิด (ทารก) ถือเป็นชีวิตที่เท่าเทียมกันไม่สามารถจะให้ชีวิตหนึ่งคงอยู่โดยฆ่าอีกชีวิตหนึ่งได้นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประเด็นที่เป็นข้อโต้เถียงกันมาอย่างต่อเนื่องมากที่สุด คือ ปัญหาว่าการทำแท้งเป็นสิทธิของสตรีที่ตั้งครุฑ หรือเป็นสิทธิของเด็กที่กำลังกำเนิดขึ้นมาในครุฑที่มีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่เช่นกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อสรุปทางความคิดของแต่ละสังคม แต่เหนือสิ่งอื่นใด สังคมควรคำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และศีลธรรมอันดีของสังคมด้วย^{๒๐}

๓.๓ สาเหตุของการทำแท้ง

กล่าวได้ว่าการทำแท้งอาจเกิดขึ้นในหลายกรณีหรือมีหลายสาเหตุและแต่ละบุคคลก็มีเหตุผลมาจากหลายเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น เหตุผลทางอาชญาวิทยา สังคมวิทยา ข้อบกพร่องที่เกี่ยวข้องด้วยระเบียบของสังคมและประการที่สำคัญคือเหตุผลทางการแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยจะได้อธิบายดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ สาเหตุทางอาชญาวิทยา

อาชญาวิทยา เป็นการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยมีการศึกษารวมถึงประเภทต่าง ๆ ของอาชญากรรม ตลอดจนถึงสาเหตุและความห่างของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงไร ตลอดจนจนถึงแหล่งที่เกิดอาชญากรรมมากที่สุด ส่วนกลุ่มที่ศึกษาทางด้านสังคมวิทยา เพื่อหาแนวทางป้องกัน ใช้ความรู้ความพยายามในการป้องกัน ควบคุม

^{๒๐} สราวุธ เบญจกุล, กฎหมายกับปัญหาการทำแท้ง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

ไม่ให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด เช่น ปัญหาการลักลอบทำแท้ง ถือเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ทำให้กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกอันชอบธรรมที่ฝังแน่นอยู่ในสังคมที่ยังยึดถือหลักการดำเนินชีวิตด้วยศีลธรรม ถ้าไม่มีกฎหมายห้ามไว้ การลักลอบไปทำแท้งกับบุคคลที่ไม่มีความรู้ทางการแพทย์ที่แท้จริงก็เกิดขึ้นได้ แต่เมื่อกฎหมายห้ามไว้หญิงก็จะได้รับการตรวจอย่างถูกต้องทำให้ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ^{๒๑} ในขณะเดียวกัน สังคมที่ขาดกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้ตามมา

๓.๓.๒ สาเหตุแห่งข้อบกพร่องของระเบียบสังคม

เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากความสับสนที่มาของความยุ่งเหยิงของระเบียบทางสังคม เนื่องจากสมาชิกในสังคมมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้กฎระเบียบของสังคมเปลี่ยนไปด้วย เช่น ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อเรื่องบาป บุญ เป็นต้น หรืออาจจะมีการสร้างกฎใหม่ขึ้นมาแทนที่ของกฎเก่า ทำให้ระบบการปรับตัวไม่ทัน หรือ อาจเนื่องมาจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคมเดียวกันก้าวร้าวกัน เมื่อในสังคมหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยหลายสถาบัน แต่ละสถาบันต่างมีบทบาทหน้าที่ และอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความนึกคิดของสมาชิกนั้น ๆ ทำให้เกิดมีแนวทางการปฏิบัติที่คล้าย ๆ กันขึ้น แต่เมื่อใดก็ตามสถาบันเหล่านั้นมีความขัดแย้งกันเองเกิดขึ้นก็ทำให้เกิดความสับสน กระทำตัวออกนอกกรอบ ในสิ่งที่สังคมไม่ได้กำหนดไว้ เช่น ปัญหาเรื่องการทำแท้ง ในขณะกฎหมายห้ามการกระทำแท้งถือว่าผิด แต่ทางรัฐเองกับปล่อยให้เปิดสถานเรีงรมย์ขึ้นเป็นจำนวนมากมาย สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุจูงใจให้วัยรุ่นไปพบกันมากขึ้น ทำให้หญิงสาวจำนวนมากตั้งครรรภ์โดยไม่มีพ่อ หรือวิธีการที่ปล่อยให้สื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร โทรทัศน์ นำเสนอเกี่ยวทางด้านเพศที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้กลายเป็นสิ่งยั่วยู่ทางเพศไปในตัว

ความไม่สมบูรณ์ของสถาบันสังคม ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดมีการทำแท้งเนื่องจากสถาบันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ที่จะทำให้สมาชิกในสังคมพอใจ และขาดตัวสถาบันอันมีหน้าที่ในการบำบัดความต้องการของสมาชิก หรือมีสถาบันสังคมแต่ก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของคนในสังคม ที่เป็นผลพวงมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ ทุกคนต้องช่วยตัวเองเพื่อความ

^{๒๑} สุดสงวน สุธีสร, อาชญวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

อยู่รอด^{๒๒} จึงก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาโดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมทางเพศที่เห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดาในสังคมไทย

ในขณะเดียวกันการอยู่ร่วมกันในสังคมประกอบด้วยหลายเชื้อชาติ หลายวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (conflict of cultures) จากความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชนแต่ละกลุ่ม แต่ละชนชั้นย่อมไม่เหมือนกัน วัฒนธรรมของแต่ละประเทศหรือแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกันที่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาไม่มากนักน้อย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัฒนธรรมแบบเก่า กับแบบแผนวัฒนธรรมประเพณีที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น ในประเทศทางตะวันออกกลาง มีการอนุญาตให้บุคคลที่มีฐานะร่ำรวยสามารถมีภรรยาหลายคนโดยไม่ผิดกฎหมายและประเพณีหากสามารถเลี้ยงดูได้ ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา การมีภรรยาหลายคนในคราวเดียวกันเป็นการผิดกฎหมาย ถือเป็นกระทำความผิดทางอาญา ผู้ใดฝ่าฝืนก็就会被จำคุก ดังนั้นเมื่อมีกฎที่เป็นข้อห้ามขึ้นมา ผู้ที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วก็คิดที่จะฝ่าฝืนหรือสนองความต้องการของตนอยู่เสมอ จึงเกิดความขัดแย้งและก่อให้เกิดเรื่องภรรยาน้อยและหญิงมีครรภ์โดยไม่มีพ่อ เมื่อเกิดปัญหาเช่นนี้จึงหันเข้าไปแก้ปัญหาด้วยตัวเอง นั่นก็คือการทำแท้ง หรือในสังคมปัจจุบันเรียกกันว่ารีดมารหัวชนทิ้ง

๓.๓.๓ สาเหตุทางสังคมวิทยา

ปัญหาการทำแท้งนั้น มีมาแต่อดีตกาล และอาจมีอยู่ต่อไป หากบุคคลยังมีการประพฤติผิดประเวณี หากยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ที่เป็นเรื่องทางสังคมวิทยา มีหลายประเทศที่มีการทำแท้ง ก็เพื่อจุดประสงค์ให้มนุษย์มีความรับผิดชอบทางด้านศีลธรรมของตนเองที่จะทำให้สังคมอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ให้เกิดมีความเมตตาต่อกันและเห็นความสำคัญของชีวิตมากขึ้น ถ้ามีการปล่อยการทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายต่อไป อาจอนุญาตให้มีการฆ่าคนพิการ คนแก่ หรือบุคคลที่ไม่มีความจำเป็นแก่สังคมตลอดจนถึงบิดามารดาของตนเองก็ได้

ปัญหาทางสังคมวิทยาทำให้กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งผ่อนคลายลงไปได้บ้าง เช่น ให้มีการทำแท้งในกรณีที่ตั้งครรภ์ จากการถูกข่มขืนและฉ้อฉลประเวณีเพื่อประโยชน์การรักษาพยาบาลหรือสุขภาพของมารดาและของเด็กที่เป็นโรคซึ่งอาจจะมีการติดต่อกับทารกที่อยู่ใน

^{๒๒} สมาคมวางแผนครอบครัว, “ทำแท้งเสรีช่องว่างระหว่างศีลธรรมกับปัญหาทางสังคม”, เอกสารประกอบการสัมมนาประชากรจัดทำโดยสภาวิจัยแห่งชาติ, ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๑, หน้า ๑.

ครรภ์ ถ้าได้รับการยืนยันจากแพทย์แล้วลงความเห็น ว่า เด็กทารกอาจจะไม่สมบูรณ์ ถ้าคลอดออกมาร่างกายอาจจะพิการ เช่น เป็นโรคหัดเยอรมัน เป็นต้น^{๒๓}

๓.๓.๔ สาเหตุทางการแพทย์

ในปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์อย่างก้าวกระโดดของมวลมนุษย์ มีการพัฒนาวิธีการ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมการกำเนิดอย่างมากมายและมีประสิทธิภาพ อันเป็นการช่วยลดอัตราการแท้ง เนื่องจาก การล้มเหลวจากการคุมกำเนิด หรือวางแผนครอบครัว การล้มเหลวในการวางแผนครอบครัว บางครั้งการคุมกำเนิดอาจมีการผิดพลาดได้ หญิงบางคน ไม่ได้ปรึกษาแพทย์ ฉะนั้นสาเหตุของการแท้ง จึงมีหลายประการ เช่น

- ๑) ปัญหาเศรษฐกิจ มีฐานะยากจนไม่สามารถเลี้ยงบุตรได้
 - ๒) ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม
 - ๓) ความไม่สงบสุขในครอบครัว เกิดความแตกแยกในครอบครัว หรือ การตั้งครรภ์ ภายหลังที่หย่าขาดกับสามีแล้ว หรือตั้งครรภ์กับชายอื่นในขณะที่มีสามีอยู่แล้ว
 - ๔) การตั้งครรภ์เสียอนาคตทางการศึกษา เช่น นักเรียน นักศึกษา
 - ๕) ต้องรักษาชื่อเสียงของตนไว้ โดยเฉพาะสตรีที่เป็นโสด การตั้งครรภ์ทำให้เสียชื่อเสียงและความอับอาย
 - ๖) การตั้งครรภ์ขัดกับอาชีพ เช่น หญิงบริการ หมอนวด
 - ๗) การผิดพลาดจากการคุมกำเนิด ทำให้เกิดการตั้งครรภ์^{๒๔}
- จากเหตุผลที่กล่าวมานั้น พอสรุปได้ว่า สาเหตุของการแท้งมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

- ๑) เกี่ยวเนื่องด้วยสตรีผู้ตั้งครรภ์เอง อันอาจจะเกิดจากความบีบคั้นทางสภาพการดำรงชีวิต หรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลได้บังคับ เรียกร้องให้สตรีผู้ตั้งครรภ์นั้นทำตามเจตนารมณ์ของตนเพื่อปกป้องเกียรติศักดิ์ศรีของตน แต่บางสังคมสตรีเป็นผู้ตัดสินใจเอง โดยไม่มีผู้อื่นเกี่ยวข้อง

^{๒๓} ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์, “กฎหมายการลดอัตราเพิ่มประชากรและการแท้ง”, เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, หน้า ๑๕.

^{๒๔} เยาวนิจ สุนนันทน์, “กฎหมายแท้ง”, เอกสารรัฐสภา, ปีที่ ๒๔ เล่มที่ ๘ (สิงหาคม ๒๕๒๔) : ๗๔.

๒) เกี่ยวเนื่องด้วยผู้ชาย โดยเฉพาะผู้ที่ป็นหัวหน้าครอบครัวจะต้องตัดสินใจ หรือตกลงกันในครอบครัว หรือผู้ชายที่เป็นบุคคลที่ฝ่ายหญิงให้ความไว้วางใจและจะต้องทำตาม

๓) เกี่ยวเนื่องด้วยสังคมส่วนรวมหรือความบีบคั้นจากค่านิยมของสังคมในเรื่องจริยธรรมระหว่างเพศอันเป็นแรงกระตุ้นทางจิตวิทยา เช่น ข่าวสารในสื่อต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันจึงนำไปสู่การทำแท้งเพิ่มมากขึ้น

ถึงแม้การตั้งครรภ์จะเป็นเรื่องของธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายก็ตาม สำหรับมนุษย์นั้นมีเพียงร้อยละ ๒๐ เท่านั้นที่ตั้งใจ ตั้งใจ หรือมีแผนการจะให้ตั้งครรภ์เพื่อจะได้ลูกไว้สืบตระกูล นอกนั้นเป็นการตั้งครรภ์โดยบังเอิญ แบบที่เรียกว่ามีก็ได้ ไม่มีก็ได้ ที่ร้ายแรงและเป็นปัญหาที่สุด ได้แก่การตั้งครรภ์ในคนที่ไม่ต้องการลูก กลุ่มที่ตั้งครรภ์โดยบังเอิญนี้ นอกจากจะไม่ยอมรับการตั้งครรภ์แล้ว ยังพยายามทุกวิถีทางเพื่อทำให้การตั้งครรภ์สิ้นสุดลง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นกับผู้ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจเกิดได้หลายแบบอย่างด้วยกัน บางคนเมื่อประจำเดือนเกินกำหนดก็กินยาชุดขับประจำเดือน ความจริงยาขับประจำเดือนจะได้ผลก็ต่อเมื่อหญิงผู้นั้นมิได้ตั้งครรภ์เท่านั้น ถ้าตั้งครรภ์จริง แม้จะรับประทานยานี้หลาย ๆ ชุดก็มักจะไม่ได้ผล บางคนนำปัสสาวะไปตรวจ เพื่อทดสอบการตั้งครรภ์ บางคนเพียงแค่เล่าอาการให้เพื่อน ๆ ฟัง บางคนก็รอนท้องโตคลุ้มดลูกได้ทางหน้าท้อง รายที่น่ายระอาที่สุด คือรายที่ปล่อยตัวไว้จนรู้สึกเด็กดิ้นจึงรู้ว่าตนเองตั้งครรภ์ เมื่อทราบแน่ชัดว่าตนเองตั้งครรภ์ บางคนจะปรึกษาแพทย์ตามโรงพยาบาลหรือคลินิก เพื่อขอให้แพทย์ทำแท้งให้ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับการปฏิเสธ นอกจากจะปฏิเสธการทำแท้งแล้ว แพทย์มักจะอธิบายชี้แนะให้ตระหนักถึงอันตรายของการทำแท้ง เนื่องจากผู้ตั้งครรภ์และผู้เกี่ยวข้องคิดว่า ผลเสียของการตั้งครรภ์มีมากกว่าอันตรายจากการทำแท้ง ในที่สุดจึงเลือกสถานที่ลักลอบทำแท้งที่มีอยู่มากมายทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด สถานที่ดังกล่าวนี้มักจะอยู่ลึกลับไม่เปิดเผยหรือไม่ก็อาศัยการทำคลินิกบังหน้า ราคาค่าบริการก็แตกต่างกัน แพทย์ทุกแห่งอาจจะต่อราคาเหมือนกันได้

สาเหตุของการทำแท้งเท่าที่รวบรวมจากโรงพยาบาลศิริราช พอจะแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม^{๒๕} ได้แก่

๑) หญิงโสด มักจะทำแท้งเนื่องจากมีตั้งครรภ์ก่อนแต่งงาน และมีอุปสรรคขัดข้องทำให้ไม่สามารถแต่งงานกับชายที่เป็นบิดาของเด็กได้ อาจเป็นเพราะทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยังเป็นนักเรียน ฝ่ายชายไม่ยอมรับพ่อแม่ไม่ยอมรับบางรายก็ขัดกับอาชีพ เช่น อาชีพหญิงบำเรอ หญิงบริการอาบอบนวด पार्टเนอร์ตามไนต์คลับหรือสถานเริงรมย์ เป็นต้น

^{๒๕} สมหมาย ถุงสุวรรณ, **อุบัติการณ์ของการแท้งและการทำแท้ง**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<http://guru.sanook.com/encyclopedia/> [๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

๒) หญิงที่แต่งงานแล้ว โดยอ้างเหตุผลหลายประการ ประการที่สำคัญที่สุดคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจ รายได้ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูบุตร ประการที่สอง เกี่ยวกับความไม่พร้อมที่จะมีบุตรหรือมีบุตรมากเกินไป เท่าที่พบเห็นมักจะทั้งสองอย่างประกอบกัน คือ ทั้งยากจนและมีบุตรมากอาศัยอยู่ตามชุมชนแออัด ประการที่สามคือ ความแตกร้างภายในครอบครัว เช่น มีสามีที่ขาดความรับผิดชอบ เป็นภรรยาน้อย หรือภรรยาลับ เลิกกับสามี ฯลฯ นอกนั้นเป็นเหตุผลย่อย เช่น ขัดต่ออาชีพของนักร้องนักแสดง หญิงบริการ บางคนกลัวการคลอดเพราะเคยคลอดยากมาก่อนก็มี

๓.๔ ลักษณะของการทำแท้ง

การทำให้การตั้งครรภ์สิ้นสุดลงตามหลักวิชาการในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๓ แบบ คือ^{๒๖}

๑) แท้งโดยใช้ยา (Medical Abortion)

ยาที่ใช้ในการทำแท้งมีหลายชนิด ได้แก่ “Methotrexate” ร่วมกับ Misoprostol, Ru-486 (Mifepristone) ร่วมกับ Misoprostol แต่ยาทั้ง ๓ ชนิดนี้ไม่มีวางจำหน่ายตามร้านขายยาทั่วไปเนื่องจากเป็นยาควบคุมพิเศษ นอกจากนี้ในปัจจุบันมีการค้นพบว่ายา Zytotec ซึ่งเป็นยาที่ใช้รักษาโรคมะเร็งนั้นเมื่อสอดเข้าไปในช่องคลอดจะทำให้มดลูกบีบตัวและทำให้เด็กหลุดออกมา จึงเป็นยาที่วัยรุ่นนิยมใช้ในการทำแท้ง ซึ่งอาจทำให้เกิดการตกเลือดภายหลังแท้งได้มากจนถึงขั้นเสียชีวิต

๒) แท้งโดยใช้เครื่องมือ (Surgical Abortion)

(๑) การปรับประจำเดือน ใช้ในกรณีที่รอบประจำเดือนขาดไม่เกิน ๔ สัปดาห์ โดยไม่สนใจว่าการขาดเลือดนั้นเกิดจากการตั้งครรภ์หรือไม่ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยเครื่องดูดสุญญากาศ หรือกระบอกดูดสุญญากาศกับหลอดดูดซึ่งมีขนาดเท่าหลอดกาแฟ ถ้าผู้ทำเป็นสูตินรีแพทย์ที่มีประสบการณ์ ใช้เวลาทำประมาณ ๒ นาที ทำเสร็จกลับบ้านได้เลย อันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ มดลูกทะลุ การอักเสบติดเชื้อ เป็นต้น

(๒) การขูดมดลูก (Curettage) สามารถกระทำได้ตั้งแต่อายุครรภ์ ๔-๑๒ สัปดาห์ ใช้เวลาทำประมาณ ๓-๑๐ นาที ทำเสร็จกลับบ้านได้เลย อันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ มดลูกทะลุ มดลูกอักเสบ ถ้าคนทำไม่ชำนาญอาจขูดลึกถึงกล้ามเนื้อมดลูก ทำให้มีเลือดออกกะปริดกะปรอยเรื้อรัง เมื่อตั้งครรภ์ครั้งต่อไปมีโอกาสแท้งได้ง่าย

^{๒๖} งามเอก ลำมะนา, ทำแท้ง ปัญหาของใคร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

[http://www.academic.hcu.ac.th/forum/board_posts.asp?FID=71&UID \[๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕\]](http://www.academic.hcu.ac.th/forum/board_posts.asp?FID=71&UID [๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕]).

(๓) การเร่งคลอด ใช้ในกรณีตั้งครรภ์ ๑๖-๒๗ สัปดาห์ กรณีนี้ต้องนอนโรงพยาบาล การทำก็โดยฉีดน้ำเกลือเข้มข้น ๒๐% เข้ามดลูกโดยผ่านทางหน้าท้อง หลังจากนั้นก็ใส่ยาเร่งคลอดในน้ำเกลือ ค่อย ๆ หยดทางสายน้ำเกลือเข้าเส้นเลือด บางคนอาจใช้ยาขยายปากมดลูกสอดเข้าทางช่องคลอด ช่วยให้การคลอดง่ายขึ้นด้วย เมื่อปวดท้องคลอดก็ต้องเบ่งเหมือนคนคลอดทั่วไป ได้ผลในเวลา ๒๔-๔๘ ชั่วโมง อันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ มดลูกทะลุ การอักเสบติดเชื้อ และเด็กที่คลอดแล้วก็จะเสียชีวิตจะเห็นได้ว่าการทำแท้งนั้นแม้จะกระทำโดยถูกต้องตามหลักวิชาการ และกระทำโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก็อาจมีอันตรายถึงชีวิตเกิดขึ้นได้ นอกจากผิดกฎหมายและมีอันตรายถึงชีวิตแล้วการทำแท้งตามหลักศาสนาพุทธยังถือว่าเป็นบาป เนื่องจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการฆ่า ทำลาย ชีวิตมนุษย์ ซึ่งจะเป็นบาปที่ติดตัวไปตลอดชาตินี้ชาติหน้า

สำหรับความคิดในเรื่องการทำแท้งนั้นยังเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่ หาข้อยุติไม่ได้ว่าควรเป็นอย่างไร ใครเป็นคนผิด รัฐควรจัดการกับปัญหาการทำแท้งอย่างไร บางความคิดเห็นบอกว่าควรจัดการแก้ไขกฎหมายให้สามารถทำแท้งเสรีได้ บางความคิดเห็นบอกว่าควรหาทางแก้ไขวิธีอื่นที่ไม่ใช่การทำแท้ง สำหรับผู้เขียนเองมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ที่จะปล่อยให้การตั้งครรภ์ดำเนินต่อไปโดยที่มารดาไม่มีความพร้อม เพราะในที่สุดเด็กคนนี้ก็อาจถูกทอดทิ้งภายหลังคลอดให้เป็นปัญหาของสังคมต่อไป ถึงแม้จะมีการแก้ไขกฎหมายให้ทำแท้งเสรีได้ผู้เขียนก็เชื่อว่าคงไม่มีแม่คนไหนอยากทำนอกจากจำเป็นจริง ๆ เนื่องจากตามความเชื่อของศาสนาพุทธ ก็ยังเป็นความผิด บาป ซึ่งการทำบุญถวายสังฆทาน การบวชพระ หรือบวชชีก็ไม่อาจลบล้างความผิดบาปนี้ได้ มันคงอยู่ในใจของผู้เป็นแม่ตลอดไป แต่ถ้าการทำแท้งยังคงเป็นเรื่องผิดกฎหมายอยู่รัฐบาลควรมีหน่วยงานที่จะช่วยเหลือแม่ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เหล่านี้ ไม่ควรปล่อยให้แก้ปัญหาเองตามลำพัง หนทางเดียวที่จะแก้ปัญหาการทำแท้ง คือไม่ปล่อยให้การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น

๓) การแท้งโดยไม่เจตนา

เรื่องนี้เชื่อว่าทุกคนคงจะให้ความสนใจกันมาก เพราะในสังคมสมัยใหม่นี้เสี่ยงมากเหลือเกินกับการที่จะแท้งลูกด้วยสาเหตุต่าง ๆ ถ้าเด็กแท้งโดยอุบัติเหตุเช่น ตกบันได หรือ คุณแม่ถูกกระแทกทำร้ายร่างกาย หรือ กินยาที่มีผลต่อทารกในครรภ์โดยไม่ได้มีจิตหรือความต้องการที่จะขับเด็กออกมา ก็ไม่ถือว่าเป็นกรรมหนัก เพราะเป็นกรรมของเด็กเอง ซึ่งหากว่ากันด้วยเพราะหลักของกรรมนั้น

๑) การแท้งเอง หมายถึง การแท้งที่เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่จงใจจะให้เกิดการแท้ง ถือเป็นความล้มเหลวของการตั้งครรภ์ตามธรรมชาติ สาเหตุของการแท้งเองอาจจะเกิดได้จาก

(ก) ความบกพร่องของไข่ที่ผสมแล้ว หรือตัวอ่อน พวกนี้จะแท้งตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ใหม่ๆ ไปจนถึงอายุครรภ์ไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์

(ข) ความบกพร่องทางด้านมารดา เช่น มดลูกพิการ ปากมดลูกปิดไม่ดี โรคประจำตัวบางอย่าง เช่น โรคไต โรคเลือด การแท้งจากสาเหตุนี้จะเกิดขึ้นเมื่ออายุครรภ์มากเกินไป ๑๒ สัปดาห์ขึ้นไป

จากการสำรวจผู้ป่วยแท้งเอง แพทย์ยังไม่พบสาเหตุชัดเจน สำหรับตัวผู้ป่วยเองนั้น มักจะคิดว่าการกระทบกระเทือนเป็นสาเหตุของการแท้ง

๒) การทำแท้ง หมายถึง กระทำเพื่อให้เกิดการแท้ง แบ่งเป็น

(ก) การทำแท้งเพื่อการรักษา หมายถึงการทำแท้งในกรณีที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้ กฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่า แพทย์สามารถจะทำแท้งได้ในกรณีต่อไปนี้

(ข) เมื่อพิจารณาเห็นว่าหากปล่อยให้การตั้งครรภ์ดำเนินต่อไปจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตสุขภาพของมารดา เช่น ผู้ป่วยโรคมะเร็ง โรคเลือด โรคไตบางชนิด

(ค) มารดาที่เป็นโรคจิตอยู่ก่อนการตั้งครรภ์ หรือเป็นโรคจิตขณะตั้งครรภ์

(ง) การตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้นจากการข่มขืนกระทำชำเราในผู้เยาว์ต่ำกว่า ๑๕ ปี

จากสถิติทางการแพทย์พบว่า การแท้งเองเกิดขึ้นร้อยละ ๑๐ ของการตั้งครรภ์ หมายถึงว่าการตั้งครรภ์ ๑๐ ครั้งจะเกิดการแท้งเอง ๑ ครั้ง แต่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าตัวเลขที่แท้จริงน่าจะมากกว่านี้ ทั้งนี้เนื่องจากการแท้งเองในระยะที่เพิ่งเริ่มตั้งครรภ์ใหม่ๆ อาจเกิดขึ้นโดยผู้ตั้งครรภ์ไม่ทราบว่าตนเองแท้ง อาจคิดว่ามีประจำเดือนล่าช้ากว่ากำหนดก็ได้ การทำแท้งเพื่อการรักษา อุบัติการณ์ของการทำแท้งเพื่อรักษานั้นมีน้อยที่โรงพยาบาลรามารับดี^{๒๗} มีการทำแท้งเพื่อรักษาปีละ ๓๐-๔๐ รายเท่านั้น ช่วงเวลาที่มีการระบาดของหัดเยอรมัน จำนวนการทำแท้งเพื่อรักษาก็มากขึ้น แต่ตัวเลขที่คาดการณ์มีประมาณ ๓๐๐-๔๐๐,๐๐๐ รายต่อปี^{๒๘}

^{๒๗} เอกสารประกอบการประชุมวิชาการอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ, ครั้งที่ ๑,

(กรุงเทพมหานคร : ๑๕-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒), หน้า ๑๒๖.

^{๒๘} เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๓.๕ วิธีการทำแท้ง

การทำแท้งโดยทั่วไปมีวิธีการหลายวิธี ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ประกอบการว่า จะเลือกใช้วิธีการใด ในความเป็นจริงนั้นการทำแท้งมีอยู่หลายวิธี มีทั้งการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายและการลักลอบทำกันโดยผิดกฎหมาย แต่ส่วนใหญ่แพทย์อยู่ตามโรงพยาบาลจะทำการกำหนดครรภ์หรือขนาดของมดลูกเป็นหลักเกณฑ์ในการเลือก ที่จะใช้วิธีการใดจึงจะเกิดความเสี่ยงน้อยที่สุด

วิธีการทำแท้งมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน การเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งก็โดยอาศัยอายุครรภ์ หรือขนาดของมดลูกเป็นหลัก ถ้าเป็นวิธีทำแท้งเพื่อการรักษาที่กระทำโดยแพทย์ก็พอจะแบ่งได้ ๖ วิธีใหญ่ ๆ^{๒๙} คือ

๑) การปรับประจำเดือน เป็นวิธีที่ใช้ในครรภ์ไม่เกิน ๖ สัปดาห์ หรือ คิดง่าย ๆ แบบชาวบ้านก็คือ ทำเมื่อประจำเดือนเกินกำหนดไป ๒ สัปดาห์ วิธีนี้ใช้กันมากในกลุ่มของนักวางแผนครอบครัว วิธีนี้กระทำโดยสอดส่องท่อพลาสติกเล็กขนาดเส้นรอบวง ๔-๘ มิลลิเมตร เข้าไปในโพรงมดลูกโดยผ่านทางช่องคลอดและปากมดลูกตามลำดับ ต่อปลายท่อพลาสติกด้านนอกเข้ากับกระบอกฉีดยาชนิดใหญ่พิเศษเมื่อปล่อยรอก แรงดูดจะดูดเอารกและเด็กออกหมดเป็นวิธีที่ทำได้ง่าย ใช้เวลาไม่เกิน ๕ นาที

๒) การขูดมดลูก เป็นวิธีเก่าแก่ดั้งเดิมมาแต่โบราณ แต่ก็ยังใช้แพร่หลายและได้ผลดี แต่ควรเลือกทำในรายที่มดลูกมีขนาดโตไม่เกินอายุครรภ์ ๑๔ สัปดาห์ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือถ่างขยายปากมดลูกก่อนการขูด ดังนั้นผู้ป่วยจะเจ็บปวดมากถ้าไม่ฉีดยาชา หรือได้รับยาสลบก่อนการขูด

๓) การใช้เครื่องดูดสุญญากาศ ใช้ทำแท้งในอายุครรภ์ไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์ เป็นที่น่าสังเกตว่า ขณะที่โรงพยาบาลรัฐบาลหลายแห่งยังไม่มีเครื่องมือทำแท้งชนิดนี้ เครื่องมือนี้กลับไปแพร่หลายอยู่ตามคลินิกทำแท้งเถื่อนเกือบทุกแห่ง ทั้งนี้เพราะความง่าย สะดวกรวดเร็ว และปราศจากความเจ็บปวดนั่นเอง เครื่องดูดสุญญากาศนี้มีลักษณะคล้ายกับเครื่องมือปรับประจำเดือน ใช้ท่อพลาสติกสอดผ่านช่องคลอดเข้าโพรงมดลูกเหมือนกัน แต่ท่อพลาสติกด้านนอกนั้นยาวกว่า เมื่อต่อกับเครื่องดูดสุญญากาศไฟฟ้าแล้วก็จะดูดสิ่งต่าง ๆ ในโพรงมดลูกออกหมด

๔) การฉีดยาเกลือเข้มข้นเข้าถุงน้ำห่อเด็กเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับรายที่มดลูกโต จนคลำได้ชัดเจนทางหน้าท้องแล้ว คือเมื่ออายุครรภ์ประมาณ ๑๖ สัปดาห์ขึ้นไป ใช้น้ำเกลือเข้มข้น

^{๒๙} สุชาติา รัชฎกุล, การทำแท้งและสิทธิในความเป็นเจ้าของร่างกาย, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเพื่อนหญิงร่วมกับสำนักพิมพ์เจนตร็อยเพรส, ๒๕๓๗), หน้า ๖๓-๖๖.

๒๐ เปอร์เซ็นต์ที่ผลิตใหม่ ๆ จำนวนประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ฉีดเข้าไปในถุงน้ำหล่อเด็ก โดยใช้เข็มขนาดใหญ่เจาะผ่านผนังหน้าท้องเด็กก็จะแทงออกเองภายหลังให้น้ำเกลือ ๖-๔๘ ชั่วโมง

๕) การผ่าเอาเด็กออกทางหน้าท้อง ปัจจุบันไม่นิยมทำกันเพราะมีวิธีอื่นที่สะดวกและปลอดภัยกว่าแต่ก็ยังคงมีทำในบางราย เช่น ผู้ป่วยปัญญาอ่อน ที่ต้องการตัดมดลูกออกด้วย เพื่อตัดปัญหายุ่งยากขณะมีประจำเดือน หรือในผู้ป่วยบางรายที่ต้องการผ่าตัดทำหมันด้วย

๖) การใช้ยาพวกรอสตาแกแลนดินส์ (prostaglandins) ยาประเภทนี้มีฤทธิ์ทำให้มดลูกบีบรัดตัวและเกิดการแท้ง ตัวยามีหลายชนิด คือ ชนิดเหน็บช่องคลอดชนิดรับประทาน ชนิดฉีดเข้ากล้ามเนื้อ ถึงแม้จะมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการแท้งได้แน่นอน โดยเฉพาะในครรภ์อ่อนๆ แต่อาการแทรกซ้อนของยานี้มีมาก เช่น อาการอาเจียนและท้องเดิน รวมทั้งอาการเจ็บปวดมดลูกอย่างรุนแรงด้วย ขณะนี้กำลังค้นคว้าวิจัยเพื่อสกัดตัวยาที่ออกฤทธิ์เฉพาะตัวมดลูกเท่านั้น คาดว่าอีกไม่นานวิธีนี้จะเป็นที่นิยมแพร่หลายเพราะไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย

สำหรับวิธีทำแท้งตามวิธีของหมอเถื่อนมีหลายวิธี ตามความนิยมมากน้อย ดังนี้^{๓๐}

๑) การสวนน้ำยาเข้าโพรงมดลูก โดยผ่านท่อขนาดเล็ก ๆ เข้าทางปากมดลูก แล้วฉีดสารเหลวบางชนิดสารเคมี น้ำสบู่ ด่างทับทิม แอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซินสารเหลวเหล่านี้เป็นของแปลกปลอมที่ค่อนข้างสกปรกมีผลให้เด็กตายพร้อม ๆ กับการอักเสบติดเชื้อ มดลูกจึงบีบรัดตัวเกิดการตกเลือด และมีการแท้งติดตามมา ขบวนการแท้งโดยวิธีนี้ค่อยเป็นค่อยไป เลือดออกไม่มาก แต่กลไกที่ทำให้เกิดการแท้งอาจเป็นเพราะความสกปรกหรือสารเคมี ทำให้เด็กตาย และทำให้แท้งโดยทั่วไปเด็กจะตายจากการอักเสบติดเชื้อ ซึ่งเชื้อโรคนี้ค่อนข้างรุนแรง ถ้ารักษาไม่ทัน ตัวผู้ถูกทำแท้งเองมักจะตายก่อนที่จะมีการแท้งด้วยซ้ำไป

๒) การทำให้น้ำหล่อเด็กแตก กระทำโดยสอดท่อโลหะขนาดเล็ก ๆ อาจจะเป็นท่อสวนปัสสาวะหรือเครื่องมือที่ใช้วัดความลึกของโพรงมดลูก สอดเข้าทางปากมดลูก ผ่านทะลุถุงน้ำหล่อเด็กจนถุงน้ำหล่อเด็กแตก เมื่อขาดน้ำหล่อเลี้ยง เด็กก็จะตาย เกิดปฏิกิริยาของการแท้ง ซึ่งก็มีโอกาส จะเกิดการอักเสบติดเชื้อเช่นเดียวกับวิธีแรก เพราะขบวนการแท้งของวิธีนี้ค่อนข้างช้า

๓) การสอดใส่วัสดุแปลกปลอมไว้ในโพรงมดลูก ที่พบบ่อย ได้แก่ สอดสายยางสำหรับสวนปัสสาวะเข้าไปขดงออยู่ในโพรงมดลูก บางแห่งอัดคัสสายยางถึงกับใช้กิ้งไม้ขนาดเล็ก หรือ

^{๓๐} วิลาสินี พนานครทรัพย์, การทำแท้ง: มุมมองที่แตกต่าง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

หญ้าปล้องแทน ระยะเวลาที่มดลูกหดตัวเพื่อขับไล่วัสดุแปลกปลอมออกจากโพรงมดลูกนั้นใช้เวลานาน จึงทำให้เกิดการแท้งค้างแต่อันตรายที่สำคัญก็คือ การอักเสบติดเชื้อเช่นเดียวกัน

๔) การกระตุ้นเชิงกลอย่างรุนแรงที่มดลูก การบีบนิ้วเป็นวิธีทำแท้งที่แพร่หลายในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนือ เริ่มด้วยการให้ผู้ป่วยนอนหงายชันเข่า หนุนก้นให้สูง ใช้มือนวดมดลูกให้ลอยขึ้นและบีบให้ "ก้อนเลือด" แตก บางรายใช้สันเท้ายันบริเวณปากช่องคลอดด้วย โดยอ้างว่าจะช่วยให้มดลูกลอยตัวขึ้น วิธีนี้เลือดอาจจะออกภายในวันแรก หรือบางรายก็อาจต้องทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

๕) การใช้ยาบีบมดลูก โดยฉีดหรือรับประทานยาพวงเออร์กอต (ergot) ขนาดมาก และติดต่อกันหลายวัน วิธีนี้มีอัตราล้มเหลวมากกว่าวิธีอื่น ที่จังหวัดทางภาคใต้ บางแห่งมีวิธีเสกหมากให้หญิงตั้งครรภ์เคี้ยวและกลืนลงไปเลย เล่ากันว่า จะแท้งภายใน ๑-๗ วัน เป็นส่วนใหญ่

๓.๖ อันตรายจากการแท้ง

การทำแท้งโดยวิธีที่ถูกต้อง โดยแพทย์ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ ที่เรียกว่า ทำแท้งเพื่อการรักษานั้นมีอันตรายน้อย ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับอายุครรภ์ด้วย ด้วยเหตุที่กฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งได้ในวงแคบมาก โดยมรยาททางการแพทย์จึงไม่มีแพทย์คนใดยอมรับทำแท้งให้โดยหวังอามิสสินจ้างที่ผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตาม อาจจะมีแพทย์ที่กล้าหาญบางคนกระทำโดยไม่คำนึงถึงจรรยาบรรณและกฎหมายบ้านเมือง การทำแท้งที่นอกเหนือจากการกระทำเพื่อการรักษาแล้วถือว่าผิดกฎหมาย และเป็นความผิดทางอาญาทั้งผู้ทำและผู้ถูกกระทำ สถิติผู้ป่วยทำแท้งผิดกฎหมายที่รับไว้รักษาตามโรงพยาบาลใหญ่ๆ มีจำนวนมากในแต่ละปี แสดงให้เห็นชัดเจนว่าไม่มีใครเกรงกลัวกฎหมายทำแท้งนัก คดีฟ้องร้องเกี่ยวกับการทำแท้งที่ถึงกับต้องขึ้นพิจารณาในศาลนั้นนับว่าน้อยไม่ถึง ๑ ใน ๑,๐๐๐ ของจำนวนผู้ป่วยที่ถูกทำแท้ง แม้แต่รายที่เกิดโรคแทรกซ้อนของการทำแท้งจนถึงแก่กรรมในโรงพยาบาล ก็แทบจะไม่มีกรณีดำเนินคดีกันเลย

อันตรายที่เกิดกับผู้ทำแท้ง แบ่งได้เป็น ๓ ระยะ คือ^{๓๑}

๑) ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นทันที เป็นอันตรายที่เกิดขึ้นขณะทำแท้งหรือเกิดภายใน ๓ ชั่วโมงหลังทำแท้งมีการตกเลือด มดลูกทะลุ ปากมดลูกฉีกขาด อันตรายจากยาชาและยาสลบภาวะเลือดไม่แข็งตัวทำให้ตกเลือดมาก ภาวะโซเดียมคั่งในเลือด ภาวะเป็นพิษจากสารน้ำ และ

^{๓๑} สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, สาเหตุของการทำแท้งผิดกฎหมาย, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://kanchanapisek.or.th/kp6/New/sub/book/book.php?book=9&chap=4&page=t9-4-infodetail03.html>. [๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕].

หลุดเลือดอุดตันจากฟองอากาศ อุดตันจากลิ่มเลือดหรืออุดตันจากน้ำคร่ำ ภาวะแทรกซ้อนที่กล่าวถึงทั้งหมดนี้ อาจมีความรุนแรง จนทำให้ผู้ป่วยถึงแก่กรรมได้

๒) ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดล่าช้า เป็นอันตรายที่เกิดขึ้นหลังการทำแท้ง ๓ ชั่วโมงไปจนถึง ๒๘ วัน ได้แก่ ภาวะแท้งไม่ครบหรือแท้งค้าง และการอักเสบติดเชื้อทั้งสองภาวะนี้เป็นอาการสำคัญที่นำผู้ทำแท้งผิดกฎหมายเข้ารักษาต่อในโรงพยาบาล การอักเสบติดเชื้อนั้นพบเกือบทุกราย รายที่อักเสบรุนแรงอาจจะถูกตัดมดลูกทิ้ง แม้ผู้ป่วยจะยังอายุเพียง ๑๕ - ๑๖ ปีก็ตาม รายที่รุนแรงกว่านั้นอาจจะถึงแก่กรรมก่อนตัดมดลูก หรือแม้แต่ตัดมดลูกออกแล้วก็ช่วยชีวิตไม่ได้

๓) ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดในระยะหลัง เป็นอันตรายที่เกิดขึ้นหลังการทำแท้ง ๒๘ วันไปแล้ว ได้แก่ การอักเสบเรื้อรังในอุ้งเชิงกราน ปวดประจำเดือน ปวดขณะร่วมเพศ หรือบางรายปวดมากจนไม่สามารถจะร่วมเพศได้ บางรายเป็นหมันเพราะโพรงมดลูกติดกันจนตัน หรือเป็นหมันเพราะท่อ นำไข่อุดตันจากการอักเสบ และผลของการอักเสบของท่อ นำไข่อาจทำให้มีการตั้งครรภ์นอกมดลูกได้ นอกจากนี้ยังพบอุบัติการณ์ของการแท้งซ้ำในครรภ์หลัง ๆ ค่อนข้างบ่อย

สรุปได้ว่า ความผิดปกติ หรือโรคแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ระยะแรก อันเป็นเหตุทำให้การตั้งครรภ์สิ้นสุดลงโดยไม่เจตนา ก่อนอายุครรภ์ ๒๘ สัปดาห์ และการลงมือกระทำโดยมีเจตนา ด้วยวิธีการต่าง ๆ ต่อทารกในครรภ์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิถึงก่อนการคลอด แล้วส่งผลให้ทารกนั้นสิ้นชีวิตขณะอยู่ในครรภ์หรือหลังคลอดชั่วระยะเวลาหนึ่งหญิงที่ทำแท้ง ชายที่สนับสนุนให้ทำแท้ง ย่อมผิดศีล ผิดธรรม ตามข้อที่กล่าวแล้วข้างต้น ข้อใดข้อหนึ่ง หรือทุกข้อแน่นอน จึงตัดสินใจว่า การทำแท้ง คือ ปัญหาขั้นรุนแรง ตามหลักพุทธจริยศาสตร์เมื่อสังคมมีปัญหาการทำแท้งเกิดขึ้น จิตใจของผู้คนในสังคมนี้ทั้งหญิงผู้ทำแท้ง หมอที่ลงมือทำแท้ง คนรอบข้างที่สนับสนุนการทำแท้ง หรือคนใดที่เห็นตาม จะด้วยความจำเป็น จำยอม หรือ เต็มใจก็ตาม ย่อมเป็นผู้ที่มีมาตรฐานทางจริยธรรมตกต่ำตามขนาดของเจตนาที่กระทำ ความอ่อนแอทางจริยธรรมอาจทำให้กฎหมายเปลี่ยนแปลงผ่อนปรน หย่อนยาน นำไปสู่ความอ่อนแอทางศีลธรรมของสังคม ผู้คนขาดหิริโอตตปปะ จิตหยาบกระด้างมากขึ้น บาปอกุศลหนักจะคุกคามสังคมโลกมนุษย์ตามกฎหมายวิถีในทางลบ ทางตกต่ำเร็วขึ้น ตามลำดับ

๓.๗ ปัญหาที่เกิดจากการทำแท้ง

๓.๗.๑ ปัญหาด้านกฎหมาย

ในปัจจุบันปัญหาหนึ่งของสังคมคือเรื่องการทำแท้งของเด็กสาววัยรุ่น ซึ่งเป็นปัญหาของเด็กวัยรุ่นสมัยใหม่ ที่นิยมความสนุกสนานเพลิดเพลิน และการใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือยอย่าง

ไร้ขีดจำกัด รวมทั้งไม่มีความรับผิดชอบ ดังนั้นเราจะมาพิจารณากันดูว่า ปัญหาเรื่องการทำแท้งนี้ มันมีสาเหตุมาจากอะไร การตรากฎหมายที่ว่าด้วยความผิดของการทำแท้งและการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย ตอนนี้งานกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งแบ่งเป็น ๒ ประเภทด้วยกัน คือ^{๓๒}

๑) การทำแท้งที่ผิดกฎหมาย

๒) การทำแท้งที่ถูกกฎหมาย

การทำแท้งที่ถูกกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้ ประมวลกฎหมายอาญามาตราที่ ๓๐๕ ระบุเอาไว้ว่า การทำแท้งไม่ถือว่าเป็นความผิดเมื่อองค์ประกอบ ๓ ประการ ต่อไปนี้ ครบถ้วน คือ

๑) สตรีที่ตั้งครรภ์นั้นยินยอม

๒) การทำแท้งนั้นกระทำโดยแพทย์

๓) มีความจำเป็นต้องกระทำ ซึ่งความจำเป็นนี้จำแนกเป็น ๓ กรณีด้วยกัน คือ

(๑) เนื่องด้วยเหตุผลด้านสุขภาพของสตรีนั้น

(๒) สตรีนั้นตั้งครรภ์เพราะถูกข่มขืน หรือเด็กหญิงอายุไม่เกินสิบสามปีตั้งครรภ์

เพราะถูกข่มขืนเราแม้จะโดยความสมัครใจของเด็กหญิงนั้นก็ตาม

(๓) สตรีนั้นตั้งครรภ์เพราะถูกล่วงลวงหรือบังคับให้ค้าประเวณีหรือเด็กหญิงอายุไม่เกินสิบแปดปีตั้งครรภ์เพราะถูกชักพาให้ค้าประเวณี แม้ว่าเด็กหญิงนั้นจะยินยอมก็ตาม

การทำแท้งที่ไม่ครบองค์ประกอบทั้งสามนี้ หรือไม่เข้าข่ายองค์ประกอบใด ๆ ในจำนวน องค์ประกอบทั้งสามนี้ถือว่าผิดกฎหมาย ความผิดนี้แยกเป็นสองส่วน คือ สตรีที่ทำแท้งก็ผิด คนที่ รับทำแท้งก็ผิด^{๓๓} เพื่อที่จะได้หาทางแก้ไขหรือป้องกันไม่ให้มันเกิดขึ้นในสังคมอีกต่อไป เมื่อ พิจารณาถึงเหตุผลที่มันผลักดันกันต่อ ๆ มาจนเกิดการทำแท้งขึ้นมาแล้ว ก็พิจารณาได้ว่า การทำ แท้งเกิดมาจากการที่เด็กสาวตั้งครรภ์แล้วไม่ยอมมีลูก จึงได้ทำลายเด็กที่อยู่ในท้อง ส่วนสาเหตุที่ ทำให้ไม่ยอมมีลูกนั้นก็เพราะปัจจัยหลายอย่าง คือไม่สามารถเลี้ยงดูลูกได้ พ่อของเด็กในท้อง ก็ไม่รับผิดชอบ จึงได้เลือกการทำแท้งเป็นการแก้ปัญหาสุดท้ายที่ปลายเหตุ^{๓๔} แต่เมื่อมาพิจารณา ให้ลึกซึ้งแล้วก็จะพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กสาวตั้งท้องนั้นก็เพราะการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการมี เพศสัมพันธ์ก็คือการที่เพศชายกับเพศหญิงแสวงหาความสุขจากการสัมผัสทางเนื้อเยื่อของ

^{๓๒} สมภาร พรหมทา, พุทธศาสนากับปัญหาจริยศาสตร์ โสเพณี ทำแท้ง และการอุณยฆาต, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย), หน้า ๙๐.

^{๓๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙๑.

^{๓๔} เตชปญโญ ภิกขุ, ปัญหาการทำแท้งเกิดจากอะไร, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.whatami.net/lum/lum119.html> [๒๒ กันยายน ๒๕๕๕].

ร่างกายซึ่งกันและกัน คือตามธรรมชาตินั้นเมื่อถึงวัยเจริญพันธุ์ เพศชายกับเพศหญิงก็จะเกิดความพึงพอใจต่อกัน คือเมื่อได้พบเห็น หรือได้ยินเสียง หรือได้กลิ่น ก็เกิดความสุขที่แปลกประหลาดขึ้นมาทันที เมื่อมีเพศสัมพันธ์ ผลที่ตามมาคือการมีร่างกายเกิดขึ้นมาใหม่ตามความต้องการของธรรมชาติ ซึ่งนี่คือระบบกลไกที่ลึกซึ้งและชาญฉลาดของธรรมชาติ ที่เอาความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์มาเป็นเยื่อล่อเพื่อให้มนุษย์สืบพันธุ์ ถ้าไม่ใช้วิธีนี้มนุษย์ก็จะมีไม่สืบพันธุ์ แล้วมนุษย์ก็จะสูญพันธุ์ไป เพราะการมีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งที่เมื่อจิตบริสุทธิ์แล้วจะรู้ว่ามันน่ารังเกียจ คือมันน่าเกลียด สกปรก เจ็บปวด ยากลำบาก เต็มไปด้วยโทษมากมาย (เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์) และมีภาระและปัญหามากมายตามมาในภายหลังเมื่อมีลูกเกิดขึ้นมา แต่ธรรมชาติก็ชาญฉลาดที่จะเอาความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์มาปิดบังหรือฉาบเทาเอาไว้ไม่ให้มนุษย์มองเห็น ซึ่งธรรมชาติก็ทำได้ผลมาแล้วตั้งแต่มีมนุษย์เกิดขึ้นมาในโลก เรื่องโทษและปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์นี้จะมียอยู่แล้วเป็นธรรมดาของโลก แต่โทษและปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์นี้จะม้น้อย ถ้ามนุษย์จะรู้จักปฏิบัติให้ถูกต้อง คือจะต้องถึงวัยที่เหมาะสม จะต้องมีความพร้อมทั้งในเรื่องการดำรงชีวิตและจิตใจ ซึ่งก็หมายถึงว่า ต้องมีอายุพอสมควร มีอาชีพหรือหน้าที่การงานที่มั่นคง มีฐานะมั่นคง และมีจิตใจที่พร้อมจะรับผิดชอบต่อภาระและปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมาจากการมีครอบครัว ซึ่งถ้าสามารถปฏิบัติได้ดังนี้โทษและปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก็จะมีไม่มาก ซึ่งการปฏิบัติที่ถูกต้องเช่นนี้มนุษย์เราจะสามารถทนได้ หรือที่เรียกว่ามีความปกติสุขตามวิสัยของมนุษย์ธรรมดาสามัญ และสืบเผ่าพันธุ์มนุษย์มาจนถึงรุ่นเราในปัจจุบัน แต่โทษและปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์จะมีมากถ้ามนุษย์ไม่รู้จักปฏิบัติให้ถูกต้อง ซึ่งตามหลักความจริงของธรรมชาตินั้น การที่สิ่งใดจะเกิดขึ้น มันต้องมีเหตุ (ต้นเหตุ) และปัจจัย (สิ่งสนับสนุน) มาร่วมกันปรุงแต่ง (หรือประกอบ หรือสร้าง หรือทำ) ให้เกิดขึ้น ดังนั้นปัญหาเรื่องการทำแท้งนี้ก็ต้องมีทั้งเหตุและปัจจัยมาปรุงแต่งให้เกิดขึ้นด้วยเหมือนกัน โดยเหตุที่ทำให้เกิดการทำแท้งก็คือการกระตุ้นหรือผลักดันของธรรมชาติ ซึ่งจุดนี้เราคงแก้ไขอะไรไม่ได้ เพราะมันเป็นสิ่งเหนือวิสัยที่คนธรรมดาอย่างเรา ๆ จะเอาชนะธรรมชาติในเรื่องนี้ได้

ปัจจุบันปัญหาความรุนแรงทางเพศต่อเด็กและสตรีนั้นมีภัยทางเพศได้กรวมอยู่ด้วย และมีความรุนแรงมากขึ้นทุกวันและกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เด็กและสตรีจำนวนมากต้องทนทุกข์ทรมานจากการถูกทำร้ายต่อร่างกาย จิตใจ และทางเพศอย่างต่อเนื่อง^{๓๕} นี่เป็นปัญหาใหญ่ แก้ไขป้องกันเป็นวาระแห่งชาติได้จึงจะดี

^{๓๕} สราวุธ เบญจกุล, กฎหมายกับปัญหาการทำแท้ง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9530000164548> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการทำแท้งนี้ก็คือ ความเสื่อมของคนในสังคม หรือสังคมไร้ศีลธรรม เมื่อสังคมของเรายังมีคนดีมีศีลธรรมที่ไม่เห็นแก่ตัวอยู่มาก ปัญหานี้ก็จะไม่มี หรือมีน้อย แต่เมื่อคนดีมีศีลธรรมของเรามีน้อยลงและคนที่เห็นแก่ตัวมีมากขึ้น ปัญหาเรื่องการทำแท้งนี้จึงได้เกิดเพิ่มมากขึ้น เพื่อแสดงถึงความเสื่อมทรมและไร้ศีลธรรมของสังคมเรา คือปัญหาทั้งหลายจะเกิดมาจากจิตของมนุษย์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาโลกร้อน ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบเบียดเบียนกัน ปัญหาสงครามในทุกรูปแบบ รวมทั้งปัญหาฝนแล้ง น้ำท่วม ความยากจน สิ่งเสพติด ปัญหามลภาวะ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และแม้ปัญหาเรื่องการทำแท้งนี้ด้วย เป็นต้น

๓.๗.๒ ปัญหาด้านสุขภาพ

ปัญหาด้านสุขภาพของการทำแท้ง เป็นการเสี่ยงภัยของผู้ทำแท้ง และผู้ป่วยแท้ง โดยผู้ป่วยแท้งที่เข้าโรงพยาบาลส่วนใหญ่ ประมาณ ๘๐% จะมีอาการตกเลือด และจำนวนไม่น้อย (๑๓%) จะตกเลือดอย่างมาก ประมาณครึ่งหนึ่งมีไข้ และเศษหนึ่งส่วนสามมีอาการอักเสบ การรักษาพยาบาลเกือบทุกราย (๘๐%) จะเป็นการขูดมดลูกเอาเยื่อรกที่ตกค้างออก และให้ยาปฏิชีวนะ อัตราการเสียชีวิตในโรงพยาบาลเป็นประมาณร้อยละ ๐.๗ ของผู้ป่วยที่ทำแท้งโดยเจตนา ถ้าคำนวณว่าอาจมีผู้ป่วยแท้งบางรายที่เสียชีวิตนอกโรงพยาบาลอัตราการตาย เนื่องจากการทำแท้งอาจจะสูงถึง ๑% ก็ได้และทำให้ผู้หญิงทั่วโลกเสียชีวิตมากถึงร้อยละ ๑๓ ต่อปี^{๓๖} ส่วนแนวทางการป้องกันนั้นคาดว่าปี ๒๕๕๔ อัตราการตายจะลดลง

ในประเทศที่มีกฎหมายเอื้อต่อการทำแท้ง อัตราการตายเนื่องจากการทำแท้งได้ลดลงอย่างมาก การทำแท้งโดยวิธีผ่าตัดใหญ่อาจมีอัตราการตายสูงถึง ๒๐๐ ต่อแสนราย และถ้าปล่อยให้ระยะตั้งครรภ์เกิน ๓ เดือน อัตราการตายเป็นประมาณ ๓๐ ต่อแสนราย แต่ถ้าทำแท้งในระยะ ๓ เดือนแรกจะมีตายก็เพียง ๒-๓ รายในแสนราย จึงได้มีการพยายามให้ทำแท้งกันได้เฉพาะในช่วง ๓ เดือนแรก ดังนั้นโดยรวม ๆ แล้วอัตราการตายจึงเป็นประมาณ ๒-๓ ราย ในแสนราย ซึ่งเมื่อเทียบกับเมืองไทยแล้ว จะเห็นว่าการให้หมอเถื่อนทำแท้งแล้วทิ้งปัญหาให้แพทย์ต้องรักษานั้น ยังเสี่ยงตายมากกว่าการทำแท้งโดยแพทย์ถึง ๓๐๐-๔๐๐ เท่า

อย่างไรก็ดีถึงจะเป็นการทำแท้งโดยแพทย์ ก็มีหญิงทำแท้งจำนวนไม่น้อยเลย (๑๐%) ที่มีอาการแทรกซ้อน เช่น เป็นไข้ เจ็บท้อง จนถึงตกเลือด อาการแทรกซ้อนที่หนักหนาจะมีประมาณ ๑๔% ถึง ๒% ไม่มีสถิติเกี่ยวกับอัตราที่เกิดอาการแทรกซ้อน สำหรับการแท้งโดยหมอ

^{๓๖} สยามรัฐ, ยอดทำแท้งหญิงไทยพุ่ง กว่าหมื่นคนต่อปี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/article/1771> [๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕].

เถื่อนก็ได้แต่คาดเดากันเองว่า คงมีสัก ๑๐% ที่มีอาการแทรกซ้อน จนถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล จากการเดานี้เอง ทำให้คาดคะเนว่าจากจำนวนผู้ป่วยแท้ง ๒-๓ หมื่นคน ในโรงพยาบาลของเมืองไทย คงจะมีผู้ทำแท้งทั้งหมด ๒-๓ แสนคนต่อปี^{๓๗} ในระยะยาวมีผู้วิเคราะห์ว่าผลจากการทำแท้งอาจทำให้ปัญหาในเรื่องการมี ครรภ์และการคลอดลูกครั้งต่อ ๆ ไปได้ แต่ในเรื่องนี้ยังไม่ทราบข้อมูลที่เด่นชัดนัก การมีลูกมาแล้วหลายคนก็มีปัญหาล้ำยากับผู้ที่เคยทำแท้งมาก่อนเหมือนกัน อีกข้อหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาทางจิตใจ ที่กลัวกันว่าผู้ทำแท้งอาจรู้สึกผิด และเกิดเป็นปมขึ้นได้ แต่การวิเคราะห์ได้ให้ผลออกมาว่า ความโล่งใจจะมีมาก และความรู้สึกผิดจะมีน้อยเต็มทีและไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด

มีผู้ประมาณไว้ว่า ในโลกนี้มีการทำแท้งโดยเจตนาปีหนึ่งตกประมาณ ๓๐ ล้านราย เทียบได้เป็น ๔๐ รายต่อหญิงเจริญพันธุ์ ๑,๐๐๐ คน หรือ ๒๔๐ รายต่อจำนวนการคลอดปกติ ๑,๐๐๐ ราย แม้จะไม่ใช่ข้อมูลที่ยืนยันได้แน่นอน อย่างน้อยก็แสดงให้เห็นว่า มีการทำแท้งกันมากทีเดียว

ในเมืองไทย กฎหมายอนุญาตให้นายแพทย์ทำแท้งได้ใน ๒ กรณี ซึ่งแม้ว่าอาจจะตีความให้กว้างได้ แต่แพทย์ส่วนใหญ่ก็ไม่ยอมเสี่ยง ดังนั้น การทำแท้งโดยถูกกฎหมายจึงแทบจะไม่มี การทำแท้งส่วนใหญ่คงอยู่ในข่ายผิดกฎหมาย เพียงแต่ไม่ค่อยมีการเอาตัวมาลงโทษ คือกฎหมายมีผลในทางปรามมิใช่ปราบ อย่างไรก็ดี การทำแท้งก็ถือเป็นเรื่องปกติ เพราะกลัวกฎหมายหรือกลัวสังคมจะประณาม สถิติการทำแท้งจึงเป็นเพียงการคาดคะเนซึ่งทำได้หยาบเต็มที่

^{๓๗} โคทม อารียา, การทำแท้ง : ทางเลือกที่ควรพิจารณา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<http://arya.in.th/th/article1.html> [๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕].

ตารางที่ ๑ สถิติ สถานการณ์การทำแท้งในประเทศไทย^{๓๔}

จำนวนประชากรทั้งประเทศ	๖๒,๘๒๙,๐๐๐ คน
จำนวนประชากรแยกตามเพศ	ชาย ๓๑,๐๐๑,๐๐๐ คน หญิง ๓๑,๘๒๘,๐๐๐ คน
สตรีไทยในวัยเจริญพันธุ์ (๑๕-๔๙ ปี)	๑๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งประเทศ (แหล่งข้อมูล : กระทรวงสาธารณสุข)
จำนวนประชากรแยกตามกลุ่มอายุ	ประชากรวัยเด็ก (ต่ำกว่า ๑๕ ปี) ๑๓,๘๖๖,๐๐๐ คน ประชากรวัยแรงงาน (๑๕-๕๙ ปี) ๔๒,๑๓๙,๐๐๐ คน ประชากรสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) ๖,๘๒๔,๐๐๐ คน ประชากรวัยเรียน (๖-๑๒ ปี) ๑๕,๕๔๕,๐๐๐ คน สตรีวัยเจริญพันธุ์ (๑๕-๔๔ ปี) ๑๕,๔๓๗,๐๐๐ คน
วัยรุ่น (๑๐-๒๔ ปี)	๑๔ ล้านคน (ร้อยละ ๒๒) (แหล่งข้อมูล : กระทรวงสาธารณสุข)
จำนวนการทำแท้งในประเทศไทย	ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ราย ต่อปี
อัตราตายจากการแท้งไม่ปลอดภัยของผู้หญิงไทย	๓๐๐ ต่อ ๑๐๐,๐๐๐ รายของผู้หญิงที่ทำแท้ง (แหล่งข้อมูล : กรมอนามัย ๒๕๔๒)
ค่าใช้จ่ายโดยภาครัฐในการรักษาพยาบาลผู้ที่มีภาวะแทรกซ้อนจากการแท้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒	๑๒๓.๓ ล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมค่าความสูญเสียทางด้านจิตใจ สูญเสียอวัยวะ (ถูกตัดมดลูก) และอื่นๆ (แหล่งข้อมูล : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

จากตารางที่ ๑ สถิติ สถานการณ์การทำแท้งในประเทศไทย พบว่า

- ๑) จำนวนประชากรในประเทศทั้งหมดมี ๖๒,๘๒๙,๐๐๐ คน โดยมีสตรีไทยในวัยเจริญพันธุ์ อายุ ๑๕-๔๙ ปี จำนวน ๑๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งประเทศ
- ๒) จำนวนประชากรที่เป็นวัยรุ่นอายุ ๑๐-๒๔ ปี มีจำนวน ๑๔ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ของจำนวนประชากรวัยรุ่นทั้งประเทศ

^{๓๔} มูลนิธิเพื่อสุขภาพและสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ของสตรี (แห่งประเทศไทย), **สถิติ สถานการณ์การทำแท้งในประเทศไทย**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://womenhealth.or.th/home-facts-aboriton.html> [๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕].

๓) จำนวนการทำแท้งในประเทศไทยมีประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ราย ต่อปี ในนี้มีอัตราตายจากการแท้งไม่ปลอดภัยของผู้หญิงไทย ประมาณ ๓๐๐ ต่อ ๑๐๐,๐๐๐ ราย

๔) ในปีพ.ศ. ๒๕๕๒ ภาครัฐได้เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ที่มีภาวะแทรกซ้อนจากการแท้งเป็นจำนวนเงิน ๑๒๓.๓ ล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมค่าความสูญเสียทางด้านจิตใจ สูญเสียอวัยวะ (ถูกตัดมดลูก) และอื่นๆ

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีอัตราการทำแท้งค่อนข้างสูง เพราะสถิตินั้นประมวลจากประชากรซึ่งกว่าครึ่งมีโอกาสมหาแท้งได้อย่างกว้างขวาง หมายความว่าแม้กฎหมายจะไม่อำนวยแต่คนไทยจำนวนมากก็ดิ้นรนที่จะทำแท้งด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา

กรรมการบริหารของสตูดิโอแพทยแห่งประเทศไทย ได้ประชุมกัน ๑๑ ท่าน เห็นด้วยกับกฎหมายทำแท้งเพียง ๑ ท่าน ไม่ออกเสียง ๒ ท่าน มีคัดค้านมากถึง ๘ ท่าน ด้วยเหตุผล สรุปได้ ๙ ข้อ คือ^{๓๙}

๑) จะไม่เกิดผลปฏิบัติต่อแพทย์โดยทั่วไป เพราะขัดกับความรู้สึกในด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณของแพทย์

๒) หญิงที่จะมาขอรับการแท้งจะเพิ่มมากขึ้น

๓) โรคแทรกซ้อนและผลเสียหายต่อผู้ใช้บริการ ที่ติดตามมาจะมากขึ้นยิ่งกว่าเดิม

๔) ในต่างจังหวัด แพทย์ภาครัฐบาลที่ขาดแคลนในการรักษาโรคให้แก่ประชาชนอยู่แล้ว จะขาดแคลนยิ่งขึ้น

๕) ไม่สามารถลดอัตราเพิ่มของประชากร ซึ่งกำหนดในแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ห้าได้ โดยถือเอาการทำแท้งเป็นวิธีการคุมกำเนิด

๖) อัตราตายจากหญิงที่ทำแท้งไม่มากมายเหมือนอย่างที่ย่างกันจากรวบรวมการแพทย์ ที่เชื่อถือได้ ในกรุงเทพฯ จะตายไม่ถึง ๒๐ รายต่อปี

๗) กฎหมายเดิมเปิดโอกาสให้แพทย์ทำแท้งหญิงได้อยู่แล้ว

๘) จะทำให้สังคมเสื่อม ไร้จริยธรรมและคุณธรรม

๙) การแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมของชาติ ไม่มีความจำเป็นจะต้องออกกฎหมายมาให้แพทย์ ซึ่งมีหน้าที่ช่วยเหลือชีวิตของมนุษยชาติ ต้องทำหน้าที่ฆ่าชีวิตที่กำลังจะเกิดโดยไร้ความผิด

^{๓๙} วีรวัช ศรีวัชร, การค้าประเวณี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/featured> [๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

สรุปได้ว่า การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และกรณีที่ทราบว่าทารกในครรภ์มี หรือมีความเสี่ยงสูงที่จะมีความพิการรุนแรง หรือเป็นโรคพันธุกรรมรุนแรง แม้ไม่เป็นอันตรายต่อหญิงตั้งครรภ์ ก็อาจทำแท้งได้ โดยอาศัยเหตุที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต ได้แก่ ความเครียดอย่างรุนแรง ซึ่งโดยข้อบังคับแพทยสภาได้กำหนดให้มีการประเมินและให้คำแนะนำจากแพทย์อีกท่านหนึ่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการทำแท้งร่วมประเมินและรับรองด้วยในทางปฏิบัติสำหรับกรณีที่ทราบว่าทารกในครรภ์นั้นจะมีหรือเสี่ยงสูงที่จะมีความพิการหรือเป็นโรคพันธุกรรมรุนแรง แพทย์อาจพิจารณาทำแท้งได้ ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ป่วยเป็นหัดเยอรมันในช่วงแรกของการตั้งครรภ์ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะมีความพิการรุนแรง